

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3721

Vragen van de leden **Ortega-Martijn** en **Cramer** (beiden ChristenUnie) aan de staatssecretaris van Economische Zaken en de minister van Financiën over *het bericht dat Nederlandse banken nog steeds investeren in bedrijven die clustermunition produceren*. (Ingezonden 2 juli 2009)

1

Kent u het bericht «Nederlandse banken investeren in foute wapenbedrijven»?¹

2

Wat is uw reactie op het onderzoek van de Eerlijke Bankwijzer, het initiatief dat sinds 2007 een vergelijking maakt van het beleid en de financieringspraktijk van banken?

3

Wat vindt u van de bevinding dat zes grote Nederlandse banken nog steeds investeren in controversiële wapenhandel, waaronder clustermunition?

4

Verbindt u voorwaarden aan banken die staatssteun hebben ontvangen of onder directe invloed van de Rijksoverheid staan en gerelateerd worden aan controversiële wapenhandel? Zo ja, welke voorwaarden stelt u aan deze banken? Zo nee, bent u daartoe bereid?

Toelichting

Deze vragen dienen ter aanvulling op eerdere vragen ter zake van de leden Kalma en Tang (beiden PvdA), ingezonden 2 juli 2009 (vraagnummer 2009Z13249)

¹ Website RTL Z, 1 juli 2009
http://www.rtl.nl/financien/rtlz/nieuws/components/financien/rtlz/2009/weeken_2009/27/0701_1200_banken_investeren_in_wapenbedrijven.xml

Antwoord

Antwoord van minister **Bos** (Financiën), mede namens de staatssecretaris van Economische Zaken (ontvangen 4 september 2009). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2008–2009, nr. 3380

1

Ja.

2

Het kabinet juicht toe dat private partijen, waaronder banken, hun maatschappelijke positie nadrukkelijk betrekken bij de uitvoering van hun bedrijf. Vanuit dat perspectief bezien, ligt het voor de hand dat die partijen in een serieuze dialoog treden met hun stakeholders wanneer zij concrete invulling geven aan hun beleid inzake maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Het voorliggende praktijkonderzoek zie ik dan ook als een duidelijke oproep van

enkele stakeholders, te weten de bij het praktijkonderzoek betrokken organisaties, om die dialoog aan te gaan¹. Verder zie ik het praktijkonderzoek als een oproep aan de banken om hun cliënten inzicht te geven in hun (eventuele) investeringen via beleggingsfondsen in de defensie-industrie. Indien op dit punt transparantie wordt geboden, kunnen de cliënten een meer bewuste beleggingskeuze maken.

3

Uit het praktijkonderzoek blijkt dat hier met name sprake is van investeringen via beleggingsfondsen en niet om beleggingen voor rekening en risico van de banken. Verschillende Nederlandse banken hebben het initiatief genomen tot het (op)schonen van de beleggingsfondsen die zij juridisch beheren zodat via die fondsen niet of niet meer wordt geïnvesteerd in ondernemingen die clustermunition of anti-personeelsmijnen produceren of daarmee handelen. Aan één van de bedrijven die volgens de onderzoekers is betrokken bij controversiële wapenhandel is door een internationaal consortium van banken een algemene kredietfaciliteit verstrekt waarbij de daarbij betrokken Nederlandse bank geen voorbehoud kon afdwingen ten aanzien van het gebruik van de verstrekte gelden.

Overigens is van die faciliteit nog geen gebruik gemaakt.

4

Deze kwestie is – zolang er geen sprake is van illegale activiteiten – een onderwerp van dialoog met de stakeholders, die de overheid toejuicht. Afgezien van de wens tot het voeren van een open dialoog, geeft het onderzoek op het punt van investeringen in de wapenhandel de overheid geen aanleiding om in deze dialoog zelf een specifiek standpunt in te nemen. Daarnaast is het kabinet niet van plan op dit punt andere eisen te stellen aan banken omdat ze wel of niet zijn ondersteund met overheidsgeld. Bijzondere eisen zouden ook haaks staan op de door de Kamer breed gesteunde motie om het aandeelhouderschap in de financiële instellingen op afstand te plaatsen om politieke inmenging te voorkomen (motie-Weekers-De Nerée tot Babberich-Tang, Kamerstukken II, 31 965, nr. 7).

¹ Zie ook P. Ras, «Banken wel betrokken bij handel in wapens», Het Financieele Dagblad, 14 juli 2009, blz. 7.